

אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות

על סדר היום – חמ"ד הזמנה לשיח

הרב אלישע וישליצקי

תשי"ד – תשע"ט
2019 - 1954

אתמול הלך לעולמו הרב אלישע וישליצקי, מחשובי הרבנים בציונות הדתית. הרב אלישע היה ממייסדי מפעל הגרעינים התורניים והפיץ את אור התורה בכל מקום אליו נקרא, בצניעות ובענווה גדולה. ראש הממשלה, בנימין נתניהו, ספד לו: "הוא אהב את עם ישראל, ארץ ישראל ותורת ישראל. ותרם תרומה אדירה לייסוד הגרעינים התורניים"

כחודש לאחר אשפוזו בעקבות אירוע לב שעבר, לפני שנה בדיוק, ביקש להקליט ממיטת חוליו שיעור קצר לפרשת השבוע 'וארא': "להתהלך לפני ה' בארצות החיים". הרב אלישע וישליצקי נפטר בכ"ה בטבת, יומיים לפני שבת פרשת 'וארא'.

נביא מדבריו ונלמד מדמותו, בתפילה שיהיו הדברים לעילוי נשמתו

"להיות בני תורה או בנות תורה זה לא מתחיל באותיות, זה לא מתחיל מידיעות, זה לא מתחיל מציטוטים, זה לא מתחיל ממסגרות. זה להיות קשור למגמה האלוקית. להיות נאמן לה. להיות שליח לה."

"לא להיות קצר רוח, לא להתבונן על המציאות כמספקת את רצוננו, לא להתייחס למאורעות כאמורים לשרת אותנו, אלא לשאוב כוחות מהמקום שאין ובע"ה להיות מסוגלים להתמודד עם כל קושי."

שלושה קטעי הספד קצרים שכתבו דמויות שונות בציונות הדתית עם היוודע דבר פטירתו

1

השמש אותה שמש, עולה במזרח ושוקעת במערב, הלבנה אותה לבנה, מתמעטת לקראת סוף החודש ומתחדשת לאיטה. הבריות אותן בריות הולכות לעמל יומן, ושבות לעת ערב אל ביתן.

ימים של הקנטות ושלטי חוצות, רוחות מלחמה מקומית מנשבות באוויר, מלחמת בחירות. מועמד חובט במועמד, מפלגה במפלגה, ואנשי התקשורת ששים אלי קרב להכניס לוחמים לזירה. על הכול מלהגים בלי הרף וחדשות של שחרית מתיישנות בערבית, ורק על רעידת האדמה הגדולה אין איש מדבר.

פלא איך לא פותחים חדשות בדיווח על מצבו של הרב אלישע, אין רמז למלחמת החיים שלו בשלטי החוצות. ואולי אין להתפלא, מה לענוותן שכמותו ולשלטי חוצות.

אפילו על כריכת הספרים שכתב לא מתנוסס שמו, רק מי שידקדק לחפש בעמוד הפנימי מתחת לשמות המפיק, הסדר והעורך הלשוני, ימצא באותיות של לבנה במיעוטה – אלישע וישליצקי, בלי תואר והדר. ענוותנותו היא גדולתו.

אילו היה לי כוח הייתי יוצא לשוק, הייתי מכריז ואומר לכל קוראי העיתונים וצופי החדשות, לכל אותם שחיהם ממשיכים כאילו לא אירע דבר, שאירע גם אירע, שהעניו הירושלמי, שהיה מכתת רגליו מעיר לעיר ומעיירה לעיירה, מצפון לדרום, מתל-אביב לשומרון, בלא שכר ובלא תמורה, רק כדי להביא תורת ציון לבניה, העניו הזה אינו מהלך לאחרונה.

ואם יאמרו לי "לא שמענו עליו" אומר להם זה כוחו, שלא שמעתם עליו, ואף שלא שמעתם הרבה משלכם - שלו. וכבר זמן רב עליונים מבקשים את הרב אלישע, ואי אפשר שיבואו על מבוקשם,

כי כמה מלאכי עליון ותנאים ואמוראים ואבות האומה מפארים את הרקיעים, ונחנו מה? כמה תלמידי חכמים דוגמתו יש על פני האדמה? אי אפשר שיקרע מאתנו סם החיים הזה.

ואילו היו שואלים מה טיבו של סם החיים הזה, הייתי מספר על תלמיד חכם שנזהר מן המחלוקת ומכל הדומה לה, שלעולם לא יפסול חכם שאינו מבית מדרשו, שידבר על אחרון התלמידים משל היה איש כערכו.

ומאז נקרע גוש קטיף נקרע גם הוא, ונשבע לאחות את הקרע, ונטע גרעינים גרעינים של אהבת חינום בכל מקום ובכל אתר, ומשכנו בירושלים והולך כרוכל המחזר בעיירות, לחלק להם חינום אין כסף מתורת ירושלים. מה הקדוש ברוך הוא בחינם אף הרב אלישע בחינם, מה הקדוש ברוך הוא בקול דממה דקה אף הרב אלישע בשקט ובלי קול צעקה.

ועכשיו, המלחמה השקטה על חייו של הא הסתיימה. והאיש איננו ואנו, אנא אנו באים..

(הרב ליאור אנגלמן)

אתמול בערב כשהתכנסנו בבית הכנסת בירוחם לומר פרקי תהלים לרפואתו של הרב אלישע וישליצקי, אמר הרב אוריאל עיטם, סגן ראש ישיבת ההסדר בירוחם, שהרב אלישע שהיה מסור כולו לליווי הגרעינים בפריפריה, מסר גם את הבריאות הפיזית שלו לכלל.

הרב אלישע וישליצקי זצ"ל שנפטר היום, היה הרב הלא מוכתר של ההתיישבות החברתית של הציבור הדתי לאומי. במשך למעלה מעשרים שנה הוא הסתובב ברחבי הארץ כדי להעביר שיעורי תורה בכל מקום וללוות בהקשבה, בעצה טובה ובתמיכה מקרוב את קבוצות ההתיישבות שהגיעו לבית שאן, לבאר שבע, לחצור, לאילת ולכל מקום אחר בארץ.

למרות המגוון הגדול של הגרעינים, הקבוצות ובתי המדרש השונים הרב אלישע הצליח להתחבר לכולם, וזאת בזכות שתי תכונות עיקריות: מסירות נפש גדולה וענווה נדירה. גם מי שלא התחבר לתכני השיעורים שלו, לא יכול היה שלא להתפעל ממסירות הנפש שלו לנסוע בכל שעות היממה לכל מקום בארץ. גם מי שלא חלק אתו את אותה השקפת עולם, לא יכול היה שלא להתחבר לאישיותו הצנועה, הקשובה, הרגישה והאהבת.

הרב אלישע הלך לעולמו בימי בחירות שבהם אנחנו שומעים שוב ושוב את המילה 'אני'. המילה הזאת כמעט ולא נשמעה אצלו, ואם כן, היא תמיד באה כחלק מצירוף המילים: "אני הקטן". אצל לא מעט אנשים הביטוי הזה נשמע מלאכותי. אצלו זה היה אמתי לגמרי.

יהי זכרו ברוך. (אלישיב רייכנר)

זכינו לחיות לידה של דמות פלאית שכולו אהבת אדם חברות וענווה...

בימים האחרונים שעוד דיבר הוא ביקש שסוכתו תהיה תחת הכותרת "בסוד היחיד והיחד" והוא הסביר לבני משפחתו שזהו העניין שעליו הוא עמל כל חייו, וכך היה הפסוק שעטר את סוכתו "ברכנו אבינו כולנו כאחד יחד באור פניך". הוא אהב אהבת אמת כל אדם וביחוד את ברי הפלוגתא שלו.

"הרוצה להנות יהנה כאלישע" אמרו חז"ל. הם אמרו את זה על נדודי הנביא אלישע, המבקש להפיץ תורה הרחק מביתו. אף רבינו, הרב אלישע, היה היהודי הנודד. כשעוד היה בריא, אף אחד בסביבתו לא האמין בהיקף שיעוריו - גם בכמות וגם בפזור הגאוגרפי שלהם. לא היה מקום בכרמיאל, במצפה רמון, בבית שאן ובבאר שבע, בירושלים ובאזורים נוספים שקראו לו והוא לא התייצב. גם אם היו 400 איש שרצו לשתות בצמא את תורתו וגם אם היו אלה הנהלת הגרעין התורני שמנתה 4 אנשים, הרב אלישע היה כאסקופה נדרסת לכל ענין ובקשה שלהם.

צר לי עליך אחי האהוב. מאות שעות למדתי ממך, התווכחתי איתך, הסתכלתי והתפלאתי על הילוכך בנחת עם כל אדם. איזה חלל ענק אתה משאיר. כמה מאמצים, חיבורים שאתה יכולת להם יצטרכו רבים לעשות בעקבותיך. (חיים פלק)

סרטים

הסרט **אדוות כתומות** הופק ע"י אולפני אתרוג עבור ועד ישובי גוש קטיף ליום השנה השביעי לחורבן גוש קטיף וצפון השומרון. הסרט מלווה ארבע דמויות, ביניהן הרב אלישע וישליצקי ז"ל, בשיחה נוקבת על המסקנות והתוצאות של הריסת הישובים, לימינו אנו (16:10 דקות)

הרב אלישע וישליצקי מדבר על נושאים שונים, מההלכה היהודית ועד האקטואליה **בלקט ראיונות לערוץ שבע** לאורך השנים (9:18 דקות)

✓ **מה הן התכונות הבולטות באישיותו של הרב אלישע וישליצקי ז"ל, כפי שהיא מתקפת בקטצי ההספד שקראתם?**

✓ **איילו מתכונותיו של הרב הייתם מקשיטם לאמץ לעצמכם? מדוע?**

✓ **כיצד דמותו של הרב, הבאה לידי ביטוי בדברים שנאמרו עליו ובדברים שהוא אמר, מלמדת בעיניכם את ערכי הציונות הדתית?**

כתיבה ועריכה: יעל קופרשטוק, עמליה לואין, ריעות גוטמן וחגית חכם